

Наказ №232 від 01.09.2022 р.

Інструкція №12

з охорони праці для вчителя біології

I. Загальні положення

- 1.1. Враховуючи особливості курсу біології, в першу чергу — його багатопрофільність і практичну спрямованість, на заняттях використовують технічні засоби навчання, які приведені в Типових переліках навчально-наочних посібників та технічних засобів навчання для загальноосвітніх шкіл (I, II, III ступеня) (надалі — Типові переліки).
- 1.2. Згідно з Положенням про організацію охорони праці та порядок розслідування нещасних випадків у освітніх закладах дозвіл на введення в експлуатацію кабінету (лабораторії) біології під час приймання освітнього закладу перед початком нового навчального року дає державна комісія, створена за наказом органу місцевої виконавчої влади (держадміністрації), до якої входять представники районного (міського) відділу освіти, профспілки галузі, керівник освітнього закладу, а при введенні в експлуатацію новоутвореного або переобладнаного кабінету (лабораторії) — також і представники відповідних органів державного нагляду.
- 1.3. Інструкції з безпеки для працюючих у кабінеті біології під час лабораторних занять та екскурсій на природу, що розроблені згідно з чинним положенням про організацію охорони праці завідувачем кабінету (лабораторії) і затверджені керівником освітнього закладу, повинні бути розміщені в кабінеті (лабораторії) біології на видному місці.
- 1.4. В кабінеті (лабораторії) біології слід проводити заняття тільки з цього предмета. Використовувати приміщення для іншої мети (проведення уроків з інших предметів, гуртків іншого напрямку тощо) не дозволяється.

2. Вимоги до приміщення кабінету (лабораторії) біології та лаборантської

- 2.1. Загальні вимоги
  - 2.1.1. Приміщення кабінету (лабораторії) біології повинні відповідати вимогам ДБН В.2.2-3-97 «Будинки та споруди навчальних закладів» та СП 11-86-а-74 «Санітарні правила по влаштуванню і утриманню загальноосвітніх шкіл».
  - 2.1.2. Кабінет (лабораторію) біології доцільно розміщувати на першому поверсі.
  - 2.1.3. Вікна кабінету (лабораторії) біології повинні бути орієнтовані на південь, південний схід, схід.
  - 2.1.4. Площа приміщення кабінету (лабораторії) повинна становити не менше як 72 м², а лаборантської — не менше як 16 м². Висота приміщення 3,3 м. Лаборантську треба розміщувати суміжно з кабінетом (лабораторією) біології з боку класної дошки і з'єднували з кабінетом (лабораторією) дверима. З лаборантської потрібно передбачити другий вихід у коридор або рекреаційні приміщення.
  - 2.1.5. У приміщенні кабінету біології та в лаборантській встановлюють водопровідні крани і раковини з гідравлічним затвором згідно зі СП 11-86-а-74 «Санітарні правила по влаштуванню і утриманню загальноосвітніх шкіл».

- 2.1.6. Розміщення лабораторних меблів і обладнання в кабінеті (лабораторії) біології має забезпечувати зручність і безпеку роботи. Розміри лабораторних столів повинні відповідати ГОСТ 18314-93 «Столи учнівські лабораторні» (висота 0,66; 0,72; 0,78 м, розміри робочої площини 1,2х0,6 м). Відстань між переднім рядом лабораторних столів і демонстраційним столом повинна становити не менше як 0,8 м, при цьому забезпечується кут розглядання у 30—35°, відстань останнього місця учнів від класної дошки — не більше як 10м.
- 2.1.7. Утримання кімнатних рослин на вікнах кабінету (лабораторії) біології та лаборантської не дозволяється, що визначається нормами освітленості навчальних приміщень (див. п. 4.2.1 даних Правил). Рослини розміщують на спеціальних підставках. У кабінеті (лабораторії) біології не повинно бути рослин, що містять отруйні речовини (олеандр, молочай).
- 2.1.8. Куточок живої природи доцільно розмістити в спеціальному приміщенні, бажано неподалік від кабінету (лабораторії) біології.
- 2.1.9. У куточку живої природи, розміщеному в приміщенні навчального закладу, слід утримувати акваріумних риб, а також інших мешканців акваріума; молюсків, вужів, ящірок — у тераріумах; птахів — у клітках. Ссавців — кроликів, хом'яків, морських свинок тощо — рекомендується утримувати в особливому приміщенні, розміщеному поза будівлею навчального закладу, бо вони мають неприємний запах. Утримувати диких хижаків, хижих птахів і отруйних тварин у куточку живої природи не дозволяється.
- 2.1.10. Відповідно до СП 11-86-а-74 «Санітарні правила по влаштуванню і утриманню загальноосвітніх шкіл» температура повітря в приміщенні кабінету (лабораторії) біології та в лаборантській повинна підтримуватися 17—21 °С, вологість повітря— від 30 до 60%.
- 2.1.11. Кабінет (лабораторія) біології має електромережу. Влаштування, живлення, прокладання електромережі повинно виконуватися відповідно до вимог будівельних норм, Правил влаштування електроустановок та ДНАОП 0.00-1.21-98 «Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів».
- 2.1.12. Перебування здобувачів освіти у приміщенні кабінету (лабораторії) біології та в лаборантській дозволяється тільки в присутності вчителя біології.
- 2.2. Освітлення
- 2.2.1. Освітлення кабінету (лабораторії) біології повинно відповідати вимогам СНиП 11-4-79 «Природне і штучне освітлення».
- 2.2.2. Коефіцієнт природної освітленості кабінету (лабораторії) біології, який показує, у скільки разів освітленість у приміщенні менше освітленості ззовні будівлі, повинен становити не менш як 1,5%.
- 2.2.3. Сонцезахист в кабінеті (лабораторії) біології застосовують в літній час у південних та інших кліматичних районах з підвищеною інсоляцією. Для цього рекомендується використовувати жалюзі.
- 2.2.4. Штучне освітлення кабінету повинно відповідати вимогам СНиП 11-4-79 «Природне і штучне освітлення».
- 2.2.5. Рекомендується застосовувати підвісні люмінесцентні світильники розсіяного світла.
- 2.2.6. Як джерела світла рекомендується використовувати переважно люмінесцентні лампи білого кольору типу ЛБ, ЛХБ, ЛТБ відповідно до ГОСТ 6825-91 «Лампи люмінесцентні трубчаті для загального використання».

- 2.2.7. Для освітлення застосовують також світильники з лампами розжарювання повністю відбитого або переважно відбитого світлорозподілу (ГОСТ 17677-82Е «Світильники. Загальні технічні умови»).
- 2.2.8. Світильники встановлюють рядами паралельно зовнішнім стінам з вікнами, вмикання передбачають роздільне (по рядах).
- 2.2.9. Найменша освітленість робочої поверхні площини на дошці і горизонтальної площини на рівні 0,8 м від підлоги в кабінеті (лабораторії) біології та в лаборантській повинна бути при системі загального освітлення 300 лк відповідно до СНиП 11-4-79 «Природне і штучне освітлення».
- 2.2.10. Лампи світильників у разі перегорання слід негайно замінювати. Люмінесцентні лампи здають на утилізацію згідно з чинним законодавством.
- 2.2.11. Світильники штучного освітлення слід утримувати в чистоті, очищати їх не рідше як один раз на 3 місяці. Шибки світлових отворів очищають не рідше як 2-3 рази на рік.

Відповідальність за експлуатацію і заміну ламп і світильників у кабінеті (лабораторії) біології покладається на особу, відповідальну за електрогосподарство навчального закладу. Учням виконувати роботи по очищенню ламп і світильників не дозволяється.

2.3. Пожежна безпека

2.3.1. Протипожежний захист кабінету (лабораторії) біології повинен відповідати вимогам Правил пожежної безпеки в Україні.

2.3.2. В кабінеті (лабораторії) біології повинні бути справні первинні засоби пожежогасіння:

- вогнегасники пінні, вуглекислотні, які розміщують безпосередньо в кабінеті (лабораторії) біології та лаборантській;
- ящик або відро з піском (об'ємом близько 0,01 м³) і совком;
- покривало з вогнетривкого матеріалу.

До них обов'язково необхідно забезпечити вільний доступ.

2.3.3. Загоряння в кабінеті (лабораторії) біології слід відразу ліквідувати. У разі виникнення пожежі необхідно:

- повідомити пожежну охорону (тел. 01);
- вжити заходів для евакуації здобувачів освіти;
- вимкнути електромережу.

Електропроводку під напругою необхідно гасити піском, покривалом з вогнетривкого матеріалу; знеструмлену електропроводку можна гасити водою або будь-якими наявними вогнегасниками.

3. Вимоги безпеки під час проведення занять з біології

3.1. Вимоги безпеки під час проведення лабораторних занять, практичних робіт, демонстраційних дослідів у приміщенні кабінету (лабораторії) біології

3.1.1. Всі роботи в кабінеті (лабораторії) біології проводяться з урахуванням вимог ГОСТ 12.1.008-76 «Біологічна безпека».

3.1.2. Для демонстраційних дослідів необхідно використовувати електронагрівальні прилади закритого типу.

3.1.3. Для подання першої допомоги при травмах у кабінеті (лабораторії) біології обов'язково треба мати аптечку, яка зберігається у спеціальній шафі з черво-

ним хрестом на дверцятах, перелік медикаментів, перев'язувальних засобів і приладдя для аптечки, наведений у додатку 1.

5.2. Вимоги безпеки під час роботи в куточку живої природи

3.2.1 Роботи в куточку живої природи проводяться з урахуванням ГОСТ 12.1.008-76 «Біологічна безпека».

3.2.2. Підживлення, пікірування, пересаджування рослин, а також доглядання тварин в приміщенні куточка живої природи необхідно проводити в спецодязі (халати, фартухи), що зберігається в дієціальній шафі в приміщенні куточка живої природи; руки захищають рукавицями.

3.2.3. За тваринами в куточку живої природи вчитель біології встановлює постійний ветеринарний нагляд, щоб запобігти виникненню інфекцій, які можуть передатися людям.

3.2.4. Учні, які доглядають тварин у куточку живої природи, у крільчатнику тощо, вчитель повинен показати і пояснити, як брати кожен з них у руки, щоб уникнути укусів. Особливу увагу треба звернути на інструктаж з догляду за самицями, що недавно вродили малят, бо вони, оберігаючи їх, стають у цей час дуже агресивними.

3.2.5. У разі захворювання якоїсь тварини потрібно негайно викликати ветеринарного лікаря. Якщо хвороба заразна для людей, хвору тварину треба негайно відокремити, а решту тварин тримати на карантині за вказівкою ветеринара.

3.2.6. Інструкцію з безпеки для учнів під час роботи в куточку живої природи розміщують у його приміщенні і в кабінеті (лабораторії) біології для ознайомлення з правилами безпеки.

3.3. Правила безпеки під час роботи на навчально-дослідній ділянці

3.3.1. Проводити роботи на навчально-дослідній ділянці необхідно в спецодязі (халати, фартухи) і рукавицях.

3.3.2. Сільськогосподарські знаряддя повинні відповідати віку учнів. Робоча частина лопат повинна бути невеликою, заокругленою, товщина ріжучої грані — 2 мм, ручки їх треба робити легкими. Довжина ручок лопат повинна бути різною. Її треба визначати, виходячи із зросту учнів різних вікових груп відповідно до додатка 2.

3.3.3. На навчально-дослідній ділянці бажано користуватися невеликими лійками (місткістю до 4 л). Якщо в навчальному закладі є тільки великі стандартні лійки, треба стежити за тим, щоб учні під час роботи наливали в них води не більше як 1/3 місткості лійок.

3.3.4. Тривалість роботи учнів на навчально-дослідній ділянці встановлюється відповідно до їх віку. Учні 4—5 класів працюють на ділянці 2 години. Через кожні 20 хв роблять 10-хвилинні перерви. Робота на ділянці учнів 7—8 класів може тривати 3—4 години з 10-хвилинними перервами через кожні 30 хв. Під час кожного заняття треба урізноманітнювати види діяльності учнів, переключаячи ланки з одних видів роботи на інші.

3.3.5. Учні до 15 років забороняється підіймати і переносити вантажі за допомогою носилок, відер тощо. Підліткам у віці від 15 до 17 років дозволяється переносити вантажі масою 11,3—12,6 кг — для юнаків і 5,6—6,3 кг — для дівчат відповідно до ДНАОП 0.03-3.29-96 «Граничні норми підіймання і переміщення важких речей неповнолітніми».

- 3.3.6. Перед початком кожного заняття відповідно до Положення про організацію охорони праці та порядок розслідування нещасних випадків у ліцеї учитель проводить інструктаж на робочому місці з обов'язковим показом прийомів роботи, що дають змогу забезпечити правильну позу під час трудового процесу, оптимальні ритм і навантаження в роботі м'язів, а також дають змогу запобігти травматизму.
- 3.3.7. У кожному конкретному випадку вчитель, який керує роботою на ділянці, зобов'язаний інструктувати їх, як користуватися сільськогосподарськими знаряддями, щоб не нанести пошкоджень.
- 3.4. Правила безпеки під час проведення екскурсій з біології
- 3.4.1. Перед проведенням екскурсії її керівник ретельно обмежує ту ділянку природного оточення навчального закладу, куди будуть виведені діти, вибирає місце, де немає небезпеки нападу хижаків, отруйних тварин (змій, павукоподібних, багатоніжок та ін.), де немає боліт, трясин тощо.
- 3.4.2. У керівництві екскурсантами вчителеві допомагають по можливості батьки.
- 3.4.3. Перед проведенням екскурсії роблять перекличку і відмічають присутніх. Для керівництва кожною групою дітей призначають дорослого. Другу перекличку проводять після прибуття на місце екскурсії, третю — перед відправленням у зворотний шлях, четверту — після повернення з екскурсії.
- 3.4.4. Якщо для доставки до місця екскурсії використовується громадський транспорт, посадку здійснюють групами під керівництвом дорослого. Можна доставляти здобувачів освіти до місця екскурсії також на спеціально виділених транспортних засобах. Для цього дозволяється використовувати автобуси. Для перевезення транспортними засобами необхідно підбирати досвідчених водіїв, які мають стаж не менше як три роки безперервної роботи водія. Під час перевезення забороняється висовуватися з вікон, сидати й висаджуватися з транспортного засобу під час руху.
- 3.4.5. Для вивчення флори або фауни водоймища необхідно заздалегідь вибрати таке місце, де його глибина біля берега настільки мала, що гарантує від нещасних випадків. Входити у воду учням не дозволяється. Для ознайомлення з живими об'єктами водоймища використовують сачки з довгими ручками. Користуватися човнами або містками, розміщеними над глибокими місцями водоймищ, не дозволяється.
- 3.4.6. Перед тим, як організувати екскурсію, треба ознайомити здобувачів освіти з вимогами охорони природи, з місцевими отруйними рослинами і грибами, такими як дурман, блекота, вовче лико, біда поганка тощо, і не дозволяти учням пробувати на смак будь-яку рослину із зібраного матеріалу. У кабінеті (лабораторії) біології повинен бути стенд з фотографіями або малюнками місцевих отруйних рослин та грибів. Необхідно ознайомити учасників екскурсії з місцевими отруйними тваринами (зміями, павукоподібними, багатоніжками), переносниками (наприклад гризунами) або передавачами (кліщами, комахами) інфекційних захворювань. З цією метою в приміщенні кабінету (лабораторії) біології створюють спеціальні стенди з малюнками і фотографіями, що супроводжуються відповідними текстами, які пояснюють, чим небезпечна дана тварина і як запобігти цій небезпеці.
- 3.4.7.3 метою запобігання механічним пошкодженням сучками, хмизом, колючими рослинами, гострим камінням, осколками скла тощо, а також укусам отруйних

тварин (наприклад, змії, тарантулів, сколопендр, скорпіонів тощо) напередодні екскурсії необхідно попередити, щоб діти приходили у взутті, яке захищає ноги від пошкоджень, і спортивному одязі.

3.4.8. Вирушаючи на екскурсію з дітьми, учитель повинен мати при собі похідну аптечку першої допомоги відповідно до додатка 3.

3.4.9. Інструкцію з безпеки під час екскурсій для здобувачів освіти розміщують на видному місці в приміщенні кабінету (лабораторії) біології і ознайомлюють з нею перед екскурсією.

4. Вимоги до зберігання матеріалів та інструментів

4.1. Усі хімічні речовини треба зберігати в лаборантській у закритій глухій (із суцільними дверцями без стекол) шафі відповідно до чинних правил безпеки для кабінетів (лабораторій) хімії загальноосвітніх навчальних закладів України і згідно з сертифікатом про термін зберігання заводу-виготовлювача.

4.2. Рідкі хімічні речовини й розчини треба зберігати в товстостінних склянках з притертими пробками, тверді — в товстостінних банках також з притертими пробками. Кожна склянка або банка з чітко написаною етикеткою має стояти в певному, встановленому місці. Речовини, що не мають етикеток, підлягають обов'язковому знищенню.

4.3. У кабінеті (лабораторії) біології не можна зберігати концентровані кислоти і луги в сухому вигляді. Ці речовини повинні зберігатися в кабінеті (лабораторії) біології на спеціально відведених для них полицях у вигляді розчинів тих концентрацій (не вище 10%), які потрібні для проведення демонстраційних експериментів і лабораторних занять.

4.4. Вогненебезпечні речовини, такі як етиловий спирт, бензин, повинні мати на етикетці напис «вогненебезпечне», зроблений червоним кольором. Перманганат калію не можна зберігати в безпосередній близькості з крохмалем, вугіллям, які в присутності окислювача легко спалахують.

4.5. Скляний посуд, колючі та різальні інструменти слід зберігати в закритих шафах з глухими дверними стулками без стекол.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

5.1. Після закінчення роботи в кабінеті вчитель зобов'язаний:

- закінчити урок у встановлений термін, згідно з режимом роботи школи;
- пересвідчитись, що всі здобувачі освіти покинули приміщення, забравши особисті речі;
- вимкнути всі електроприлади, які використовувалися на уроці;
- перевірити стан робочих місць учнів та учителя на кінець уроку, у разі виявлення несправностей повідомити адміністрацію;
- відкрити фрамуги для провітрювання приміщення кабінету;
- у разі чергування дотримуватись обов'язків чергового вчителя, затверджених наказом директора;
- після закінчення останнього за розкладом уроку, вивести учнів класу до роздягальні та пересвідчитися, що вони покинули межі навчального закладу.

6. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В ЕКСТРИМАЛЬНИХ СИТУАЦІЯХ

6.1. Види можливих аварійних випадків:

- коротке замикання електропроводки;
- займання ізоляції;
- ураження електричним струмом.

Учитель математики повинен негайно відключити електромережу й організувати дії в залежності від характеру аварії:

- надати першу допомогу постраждалому,
- сповістити адміністрацію.

6.2. При виникненні осередку пожежі учитель математики повинен:

- використовувати засоби пожежогасіння;
- при виникненні небезпеки евакуювати учнів та працівників згідно плану евакуації із приміщення;
- негайно сповістити адміністрацію;
- викликати за потреби пожежну команду за тел. 101;
- вимкнути електромережу, освітлення;
- зачинити вікна й двері, щоб вогонь не поширювався на сусідні приміщення;
- вчитель приступає до ліквідації осередку вогню, при цьому предмети, які легко займаються, електропроводку слід гасити піском, вогнетривким покривалом, порошковим вогнегасником; знеструмлену електропроводку можна гасити водою або будь-яким наявним вогнегасником;
- учитель та члени ЮДПД вказують прибулим представникам пожежної команди шляхи до осередку пожежі в приміщенні.

6.3. При нещасному випадку, надати першу долікарську допомогу постраждалому, викликати лікаря чи швидку допомогу за тел. 103, негайно сповістити адміністрацію

6.4. Роботу в аварійних ситуаціях з ліквідації ушкоджень приладів, які призвели до аварії, дозволяється особам з кваліфікаційною групою не нижче III.

6.5. Учитель математики повинен вжити заходів для збереження життя й здоров'я учнів, працівників школи та власного життя у разі виникнення аварійних ситуацій і не ставити власними діями під загрозу життя та безпеку людей.

Надання першої медичної допомоги треба починати з оцінки загального стану потерпілого і на підставі цього скласти думку про характер пошкодження.

1. У разі різкого порушення або відсутності дихання, зупинки серця негайно зробити штучне дихання та зовнішній масаж серця, викликати швидку медичну допомогу.

2. Дії при ураженні електричним струмом:

- необхідно звільнити потерпілого від дії електричного струму, відключивши електрообладнання від джерела живлення, а при неможливості відключення - відтягнути його від струмоведучих частин за одяг або застосувавши підручний ізоляційний матеріал;

- за відсутності у потерпілого дихання і пульсу необхідно робити йому штучне дихання і непрямий (зовнішній) масаж серця, звернувши увагу на зіниці. Розширені зіниці свідчать про різке погіршення кровообігу мізку. При такому стані оживлення необхідно починати негайно, після чого викликати швидку медичну допомогу.

3. Дії при пораненні: • для надання першої допомоги при пораненні необхідно розкрити індивідуальний пакет, накласти на рану стерильний перев'язувальний матеріал і зав'язати її бинтом;

- якщо індивідуального пакету немає, то для перев'язки необхідно використати чисту носову хустинку, чисту полотняну ганчірку тощо. На те місце ганчірки, що приходить безпосередньо на рану, бажано накапати декілька капель настойки йоду, щоб одержати пляму розміром більше рани, а після цього накласти ганчірку на рану.

4. Дії при переломах, вивихах, ударах, розтягненні:

- при переломах і вивихах кінцівок необхідно пошкоджену кінцівку укріпити шиною, фанерною пластинкою, палицею, картоном або іншим подібним предметом. Пошкоджену руку можна також підвісити за допомогою перев'язки або хустки до шиї і прибинтувати до тулуба;

- при передбачуваному переломі черепа (несвідомий стан після удару голови, кровотеча з вух або рота) необхідно прикласти до голови холодний предмет (грілку з льодом або снігом, чи холодною водою) або зробити холодну примочку;

- при підозрі перелому хребта необхідно потерпілого покласти на дошку, не підіймаючи його, чи повернути потерпілого на живіт обличчям у низ, наглядаючи при цьому, щоб тулуб не перегинався з метою уникнення ушкодження спинного мозку;

- при переломі ребер, ознакою якого є біль при диханні, кашлю, чханні, рухах необхідно туго забинтувати груди чи стягнути їх рушником під час видиху.

5. Дії при теплових опіках:

- при опіках вогнем, - парою, гарячими предметами ні в якому разі не можна відкривати пухирі, які утворюються, та перев'язувати опіки бинтом;

- при опіках першого ступеня (почервоніння) обпечене місце обробляють ватою, змоченою етиловим спиртом; при опіках другого ступеня (пухирі) обпечене місце обробляють спиртом, 3 % марганцевим розчином або 4 % розчином таніну;

- при опіках третього ступеня (зруйнування шкіряної тканини) накривають рану стерильною пов'язкою та викликають лікаря.

6. Дії при кровотечі:

- для того, щоб зупинити кровотечу, необхідно підняти поранену кінцівку вгору, кровоточиву рану закрити перев'язувальним матеріалом (із пакета), складеним у клубочок, придавити її зверху, не торкаючись самої рани, потримати протягом 4

- при сильній кровотечі, яку не можна зупинити пов'язкою, застосовується здавлювання кровоносних судин, які живлять поранену область, за допомогою згинання кінцівок у суглобах, а також пальцями, джгутом або закруткою; при великій кровотечі необхідно терміново викликати лікаря.

Додаток 1

**Перелік
медикаментів, перев'язувальних засобів і приладдя
для аптечки кабінету біології**

1. Бинт стерильний і нестерильний	—по 1шт.
2. Серветки стерильні	—1уп.
3. Вата гігроскопічна (у банці з притертою пробкою)	— 50 г
4. Спирт етиловий	—30—50мл
5. Мазь від опіків (з анестезином тощо)	—1уп.

6. Перманганат калію	—15—20г
7.Розчин йоду спиртовий	—1фл.
8. Розчин борної кислот 5%-ний спиртовий	— 1 фл.
9. Розчин оцтової кислота 2%-ний	—100—150 мл
10.Розчин аміаку 10%-ний	— 1 фл.
11. Валідол	—1уп.
12. Вазелін борний	— 1 уп.
13. Розчин перекису водню 3%	—50мл
14. Активоване вугілля в таблетках	—4уп.
15.Сульфацил-натрію 30%-ний у тубикахпо1,5мл	—5шт.
16 Сода питна	—1 пачка
17. Ножиці медичні	—1шт.
18. Пінцет	— 1 шт.
19. Клей БФ-6 (або лейкопластир)	—25мл(3пак.)
20. Джгут	— 1 шт.

Комплектування аптечки й складання інструкції з подання першої медичної допомоги роблять за погодженням з персоналом медпункту навчального закладу.

Відповідальність за наявність медикаментів, перев'язувальних засобів, а також за належний стан аптечки покладається на лаборанта кабінету.

Контроль за станом аптечки здійснює персонал медпункту.

Примітка. Всі вищезазначені медикаменти, перев'язувальні засоби й приладдя повинні бути в аптечці куточка живої природи, якщо він розміщений окремо від кабінету біології, а також в аптечці навчально-дослідної ділянки і теплиці (оранжереї).

Додаток 2

Перелік

Медикаментів перев'язувальних засобів і приладдя для похідної аптечки

1. Бинт стерильний	-2 шт.
2. Індивідуальний пакет першої допомоги	- 2шт.
Розчин йоду 3-5% спиртовий з притертою пробкою	- 1 фл.
Розчин аміаку 10-% з притертою пробкою	— 1 фл.
Розчин перекисю водню 3-%	-1 фл.
Розчин борної кислоти 5-% спиртовий	-1 фл.
Валідол у таблетках	- 1 уп.
Парацетамол у таблетках	- уп.
Сульфацил натрію 30-% у тубиках по 1,5 мл.	— 3 шт.
Ножиці медичні	- 1 шт.
Пінцет	- 1 шт.
Булавки англійські	- 5 шт.
Шина з щільного картону саморобна	- 50x5(см.)
Джгут медичний	- 1 шт.

Розроблено:

Фахівець з охорони праці

Олена ХОМИНА

